

[Svend Nielsen.]

vil ikke antage eller favorisere f. Eks. Fritænkere eller kristendomsfjendske Personer til Forstanderpladserne paa Seminarierne, men jeg vil nu dertil sige, at det ved man intet som helst om, og det *kan* man ikke vide noget om, bl. a. af den gode Grund, at ingen kan vide noget om, hvem der i Fremtiden bliver Undervisningsminister her i Landet. Men jeg ved med Sikkerhed, og det ved alle, der har læst Lovforslaget, at Undervisningsministeren har efter Lovforslaget baade Magt og Myndighed til at bestemme, om der kan oprettes private Seminarier, og hvem der maa blive Forstandere paa private Seminarier. Det staar med rene og klare Ord i Loven, at Ministeren skal afgøre, om han anser dem for at være skikkede til Gerningen.

Det er betegnende, synes jeg, at det konservative Folkeparti, som jo har det hele og fulde Ansvar for, at denne Seminarie-lov i det hele taget faar Lov til at slippe igennem Rigsdagen, her har vist, jeg kan vel sige en ligefrem forbløffende Tillid til, at det socialdemokratiske Ministerium vil vise en særlig Kærlighed til private Seminarier, en Tillid, synes jeg, som Socialdemokratiets Program dog egentlig ikke synes at give de Konservative nogen Ret til at nære. Men enten maa det konservative Folkeparti jo paa Trods af Socialdemokratiets Program nære en saadan Tillid til det socialdemokratiske Ministerium, eller ogsaa har de været fuldkommen ligegyldige med Privatseminarierne og derigennem prisgivet store Befolkningskredses Interesser i den Grad, som de her har gjort. Det er et tydeligt Bevis paa, at Privatskolevirksomhed har meget upaalidelige Venner i det konservative Folkeparti, thi hvis der virkelig hos det konservative Folkeparti var Interesse for at bevare de private Seminariers Frihed og Uafhængighed ubeskaaret, kunde det ikke paa dette Punkt have givet sig Socialdemokratiet saa fuldkomment i Vold, som det her har gjort. Naar Loven er vedtaget, er det faktiske Forhold det, at der ingen som helst Sikkerhed er for, hvilke Synspunkter en kommende Minister vil lade være raadende ved Godkendelsen af Seminarieforstandere. Der er ikke noget som helst i Vejen for efter Loven, at en paagaende og ivrig Minister gennem den Magtstilling, det konservative Folkeparti har givet ham, kan øve en meget stor Indflydelse paa, hvilken Aandsretning og hvilken Anskuelse der skal være raadende ikke blot paa Statsseminarierne, men frem-

tidig ogsaa paa Privatseminarierne. Muligheden for en saadan Tvang ovenfra anser jeg for at være en Ulykke, og det er besynderligt, synes jeg, at det konservative Folkeparti vil og tør gaa med til at gennemføre en saadan Ministervælde, som praktisk fratager Befolkningen Retten til at væрге sig mod en Paavirkning af Læreruddannelsen, som den ikke synes om. Dette Krav af Ministeren om Ret til at skønne over Forstandernes Skikkethed er et sikkert Middel til at ophæve Privatseminariernes Frihed og Uafhængighed. At en Minister fra et socialdemokratisk Parti, som har Ophævelsen af privat Skolevirksomhed paa Programmet, meget gerne vil have et saadant Middel udleveret, forstaar jeg naturligvis særdeles godt, men det forundrer mig ganske vist meget, at det konservative Folkeparti er saa villigt til at udlevere dette Middel i Ministerens Haand, men det er altsaa det, det konservative Folkeparti har gjort, det er et af de uberegnelige og principløse Sidespring, som jeg tror, jeg tør sige mere og mere bliver raadende i det konservative Folkepartis Politik, saaledes at konservative Vælgere og andre Vælgere for den Sags Skyld med til sidst bliver fuldkommen i Vilderede med, hvad konservativ Politik her i Landet egentlig bestaar i, en Politik, som kan give sig saa besynderlige Udslag, at man fra konservativ Side gaar med til, saaledes som det er sket her, at fremme og lette Gennemførelsen af Socialdemokratiets Programpunkter med Hensyn til Skolen.

Det Spørgsmaal, jeg her har omtalt, at Privatseminarierne mister den frie og uafhængige Stilling, de hidindtil har haft, er for mig saa vigtigt, at jeg ikke kan stemme for Loven, og jeg beklager meget, at en saadan Lov kan føres igennem her i Rigsdagen, oven i Købet med saa stor Tilslutning, som den har faaet. Det tyder ikke paa, at Friheden paa Skolens Omraade vil faa gode Kaar her i Landet i den nærmeste Fremtid. Jeg maa, som sagt, af den Grund, jeg her har nævnt — i alt Fald *særlig* af den Grund —, stemme imod Loven, men jeg gør det nu ogsaa af andre Grunde. Jeg anser en Nyordning paa dette Omraade for at være ganske upaakrævet for Tiden, og dertil kommer endvidere, at det bliver en meget kostbar Reform. Det er i det hele taget efter mit Skøn en Reform, der bygger udelukkende paa Reformlyst ovenfra, og en Reform, som ikke har sin Rod i nogen Trang eller noget Ønske hos Befolkningen, det føler jeg mig fuldkommen forvisset om, og